

Міністерство освіти і науки України

Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

АРХЕОЛОГІЯ МІСТА

Загальна інформація

Компонент освітньо-професійної програми	Вибірковий
Кількість кредитів ECTS	3
Мова навчання	Українська

Мета навчальної дисципліни

система знань щодо міста як історико-культурного явища та об'єкту археологічних досліджень; ознайомлення з методикою археологічних досліджень матеріальних свідчень функціонування міста як відображення культури його населення

Передумови вивчення дисципліни

Для результативного опанування знаннями, вміннями, навичками при вивченні даної дисципліни здобувач повинен мати базові знання з археології, методики археологічних досліджень, історії України та Всесвітньої історії

Зміст дисципліни

Змістовий модуль 1. Місто як історико-культурне явище та об'єкт археологічних досліджень

Тема 1. Місто як історико-культурне явище

Тема 2. Фактори розвитку та класифікація міст

Тема 3. Архітектура та містобудування

Змістовий модуль 2. Матеріальна культура давніх міст України

Тема 4. Розвиток урбаністичних процесів на території України

Тема 5. Матеріальна культура середньовічних міст Східної Європи

Тема 6. Матеріальна культура ранньомодерних міст Східної Європи

Змістовий модуль 3. Місто як предмет археологічних досліджень

Тема 7. Методика археологічних досліджень давніх міст

Тема 8. Методика археологічних досліджень міської забудови

Тема 9. Методика та практика археологічних досліджень культури міського населення

Тема 10. Давні міста Чернігово-Сіверщини як об'єкт археологічних досліджень

Форми та методи навчання

Словесні (лекція, бесіда), інтерактивні, дослідницькі, проблемно-пошукові методи навчання.

Контроль навчальних досягнень

Форми та методи оцінювання:

Поточний контроль – усна відповідь та презентації на практичних заняттях, виконання індивідуальних завдань.

Підсумковий контроль – залік.

Критерії оцінювання навчальних досягнень:

Критерії оцінювання результатів навчання

а) робота на практичному занятті

Усна відповідь, доповідь, виконання завдань на практичному занятті

до 10 балів

Активність (доповнення, запитання)

до 2 балів

б) самостійна робота

до 30 балів

в) модульна контрольна робота (тестове завдання)

до 10 балів

г) творча робота

до 30 балів

Робота на практичному занятті оцінюється за такими критеріями: 10 балів – здобувач вищої освіти у повному обсязі опрацював програмовий матеріал (основну і додаткову літературу), має глибокі та систематичні знання, упевнено оперує відповідною термінологією, робить аргументовані висновки, може аналізувати історичну інформацію, здатний сформулювати та висловити власну оцінку історичних явищ. 8-9 балів – здобувач вищої освіти вільно володіє навчальним матеріалом (опрацював основну і деяку частину додаткової літератури), узагальнює окремі факти та формулює нескладні висновки, може дати порівняльну характеристику історичних явищ; самостійно встановлює причинно-наслідкові зв'язки на підставі використання набутих знань; знайомий

з відповідною термінологією. 6-7 балів – здобувач вищої освіти загалом самостійно відтворює програмовий матеріал, може дати стислу характеристику питання, в цілому вірно розуміє історичні терміни, але викладення матеріалу несамостійне, відсутня чітка структура та логічна послідовність, є певні неточності, висновки слабо аргументовані. 4-5 балів – здобувач вищої освіти за допомогою викладача може дати неповну, неточну відповідь що містить помилки у термінології та фактажі. 1-3 бали – здобувач вищої освіти має приблизне уявлення щодо матеріалу котрий розглядається на занятті, не розуміє його зміст, може сказати кілька речень по суті, згадати деякі терміни та факти.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
83 – 89	B	добре	
75 – 82	C		
68 – 74	D	задовільно	
60 – 67	E		
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Орієнтовний розподіл балів за видами робіт:

- 70 % – практична робота;
- 5 % – робота на лекціях
- 25% – підсумковий контроль.

Політика курсу

Учасники освітнього процесу керуються нормативними документами та відповідними Положеннями, затвердженими в НУЧК: «Положенням про організацію освітнього процесу»: https://drive.google.com/file/d/1p-9ykVjCEwDD9xbk144yFQXwv_0t8u0I/view, «Положенням про академічну

доброчесність здобувачів освіти в національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка»: <https://drive.google.com/file/d/1LBczFimbiTyDU90wxxRhwJaHojnGgZ8x/view>).

У процесі навчання неприпустимим є плагіат, фабрикація та фальсифікація результатів, списування, хабарництво. При вивченні дисципліни, виконанні лабораторних занять та проведенні форм контролю студенти зобов'язані дотримуватись принципів академічної доброчесності. Пропущені з поважної причини заняття дозволяється відпрацьовувати упродовж семестру до дати заліку у визначені дні і години.

Матеріально-технічне забезпечення

Навчальна аудиторія, проектор, ноутбук або комп'ютер, методичні матеріали.

Інформаційні ресурси

Археологія України: Курс лекцій / Л.Л. Залізняка, О.П. Моця, В.М. Зубар та ін. – Київ, 2005.

Верменич Я. В. Історична урбаністика в Україні: теорія містознавства і методика літочислення. – Київ, 2011.

Вечерський В. Пам'ятки архітектури й місто будівництва Лівобережної України: Виявлення, дослідження, фіксація. – Київ, 2005.

Вечерський В. Курс історії архітектури країн Східної Європи. Методичний посібник з дисципліни «Всесвітня історія архітектури» для студентів мистецтвознавчої спеціалізації вищих навчальних закладів. – Київ, 2007.

Історія українського мистецтва: у 5 т. – Київ, 2010. – Т. 1. Мистецтво первісної доби та стародавнього світу; Т. 2. Мистецтво середніх віків; Т. 3: Мистецтво другої половини XVI–XVIII століття.

Компан О. Міста України в другій половині XVII ст. – Київ, 1963.

Пляшко Л. А. Подорож до міста XVIII ст. – Київ, 1980.

Черненко О. Є. Монументальна архітектура Чернігівщини XVII–XVIII ст. Методичні рекомендації для вивчення та датування. Посібник. – Чернігів, 2018.

Черненко О. Є. Історія цивілізації. Україна. Т. 2 (Від Русі до Галицького князівства). – Харків, 2021.

Caves R. W. Encyclopedia of the City. – London, 2004.

Ławecka D. Wstęp do archeologii. – Warszawa, 2003.

Making a mediaval town: patterns of early medieval urbanization. – Warszawa, 2010.

Bahn P., Renfrew C., Archeologia. Teorie, metody, praktyka. – Warszawa, 2002

Kristiansen, Kristian. The Discipline of Archaeology. The Oxford Handbook of Archaeology. – Oxford University Press: 2019.

Renfrew, C.; Bahn, P. G. Archaeology: Theories, Methods, and Practice. – London, 1991.

Інформація про викладача

Прізвище, ім'я, по батькові викладача	Черненко Олена Євгеніївна
Науковий ступінь, вчене звання, посада	Кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України, археології та краєзнавства
Комунікація	Кафедра: E-mail:olchernenko20@gmail.com
Посилання на дисципліну в системах дистанційного навчання	https://moodle.chnpu.edu.ua/course/view.php?id=67 Zoom https://us04web.zoom.us/j/72321092640?pwd=XPUzON8YkdIh6eEAj5p9XO6lVKHNLV.1 Ідентифікатор конференції: 723 2109 2640 Код доступу: 6kJmG8
Консультації	Вівторок, 15.00-16.00